

GRZEGORZ POŹNIAK

Wydział Nauk Społecznych Uniwersytetu Opolskiego

<https://orcid.org/0000-0002-0529-1025>

grzegorz.pozniak@uni.opole.pl

Sprawozdanie z działalności Diecezjalnego Instytutu Muzyki Kościelnej w roku szkolnym 2020/2021

Rok szkolny 2020/2021 był XLVII rokiem pracy Diecezjalnego Instytutu Muzyki Kościelnej w Opolu (dalej: DIMK). Działalność edukacyjną rozpoczęliśmy w pierwszych dniach września 2020 r., przystępując do zajęć dydaktycznych. Uroczysta inauguracja roku szkolnego miała miejsce niejako w dwóch wydarzeniach. Zwyczajowo miała się ona odbyć 26 października 2020 r. w ramach tzw. Tygodnia DIMK. Uroczystości musieliśmy jednak odwołać z powodu pandemii (o tym poniżej), a dyplomy i indeksy nowo przyjętym uczniom wręczone zostały w DIMKu z zachowaniem reżimu sanitarnego. Dyplomy muzyka kościelnego-organisty (II kategoria muzyka kościelnego) otrzymali: Robert Signus, Anna Lakota, Ewelina Bursy, Tomasz Kroker, Christina Światała, Anna Michalska oraz Karolina Krzemińska. Dyplom ukończenia kierunku *Prowadzenie Zespołów Instrumentalnych* otrzymał natomiast Dawid John. Rozdaliśmy również 16 dyplomów ukończenia Kursu Psalterzystów.

Rok szkolny miał także swoją inaugurację artystyczną, która poprzedzała Tydzień DIMK. 20 września 2020 r. na organach Filharmonii Opolskiej im. J. Elsnera po raz trzeci z rzędu koncertowali nauczyciele i uczniowie DIMK: Christina Światała (z klasy mgr. Alfreda Bączkowicza), Katarzyna Mateja (z klasy mgr. Julianny Petzuch), Patrycja Sowada i Maciej Cykowski (z klasy mgr. Michała Blechingera), a także nasz absolwent – Szymon Marzok. Na scenie zaprezentowali się również nauczyciele: Julianna Petzuch i Michał Blechinger. W roku sprawozdawczym wy-

darzenie to zadedykowaliśmy wieloletniemu nauczycielowi DIMK – Alfredowi Bączkowiczowi, który kończył swoją działalność dydaktyczną, przechodząc na zasłużoną emeryturę. Było to ważne i piękne wydarzenie dla naszego środowiska, które stało się swoistym preludium do całego bogatego roku szkolnego, za którego przebieg szczególną wdzięczność kierujemy w stronę osób związanych z patronatem diecezjalnym i środowiskiem naukowym. Są to: najpierw Biskup Opolski Andrzej Czaja wraz z księżmi biskupami pomocniczymi: Pawłem i Rudolfem oraz dyrektor Wydziału Finansowo-Administracyjnego Kurii Diecezjalnej w Opolu – ks. dr Ginter Żmuda. Wymienić wreszcie należy tu również pracowników Katedry Muzykologii Uniwersytetu Opolskiego. Wszystkim wyżej wymienionym osobom oraz różnym instytucjom z nami współpracującym należą się serdeczne wyrazy szacunku i podziękowanie za wszelką pomoc, życzliwość i inspirację.

W sprawozdaniu za rok szkolny 2020/2021 wypada wspomnieć też o pandemii koronawirusa. Podobnie jak w minionym roku szkolnym oddziaływała ona znacząco na naszą działalność. Musieliśmy się dostosować do możliwości pracy, jakie wynikały z obostrzeń rządowych, mających na celu chronienie społeczeństwa przed niebezpieczeństwem zakażenia wirusem. Z tego powodu także doroczne sprawozdanie będzie o wiele uboższe w porównaniu do poprzednich tego rodzaju dokumentów. Wynika to jedynie z faktu konieczności zaniechania wielu działań, planów, projektów itd. Jednym z dowodów przekładania się koronawirusa na codzienność DIMKu jest choćby fakt, że rok szkolny 2020/2021 rozpoczął się dydaktycznie już w drugiej połowie sierpnia. Uzupełnialiśmy bowiem zajęcia dydaktyczne (indywidualne i grupowe) z roku szkolnego 2019/2020. W tej formie pracowaliśmy do 19 września 2020 r., po czym nastąpiła tygodniowa sesja egzaminacyjna podsumowująca II semestr roku szkolnego 2019/2020. Drugim jest całoroczna nieobecność dyrektora DIMK spowodowana ciężkim przebiegiem choroby, podczas której sprawy szkoły w swoje ręce wzięła mgr Ewelina Szendzielorz, za co należą się jej szczególne słowa uznania. Wspomnieć należy również, że nie odbyły się w Warszawie XXVI Targi Wydawców Katolickich, gdzie nasze wydawnictwo Sindruk–DIMK kolejny raz miało przedstawić swoją ofertę wydawniczą. Nie odbyły się ponadto także Przegląd Scholi Liturgicznych „Wrzosła 2021”, doroczna pielgrzymka chórów na Górę św. Anny, czy wreszcie Międzynarodowy Festiwal Młodych Organistów im. Śląskich Muzyków Kościelnych, zaplanowany na 14 maja 2021 r. który miał przyjąć formę mistrzowskiego kursu interpretacji literatury organowej z czeską muzyką dawnych mistrzów, prowadzonego przez Tomasa Thona. Również duszpasterstwo muzyków kościelnych nie przeprowadziło adwentowego i wielkopostnego dnia skupienia. Odbyły się jedynie rekolekcje wakacyjne.

Poświęciliśmy jednak więcej uwagi na promocję DIMK, której służyły realizowane przez nas przedsięwzięcia i szeroka obecność w mediach oraz na rynku wydawniczym. Dzięki życzliwości Radia DOXA, które zawsze bezproblemowo realizuje nasze prośby o produkcję spotów reklamowych oraz ich nieodpłatną emisję, wypadło nam przyjąć zaproszenie do kolejnej już edycji audycji *Uczymy piękna*, która realizowana była we wszystkie pierwsze soboty miesiąca. Byliśmy jednakże obecni w programach innych rozgłośni i szeroko pojętym rynku medialnym. Warto w tym miejscu nadmienić także, że DIMK posiada swoje profile na Facebooku, Twitterze oraz Instagramie. W roku sprawozdawczym rozbudowaliśmy także nasz kanał w serwisie YouTube, który można znaleźć pod nazwą: *Tworzymy klimat dla sztuki*. Zachęcaliśmy do śledzenia naszych dwóch serii filmowych: *W DIMK-u wszystko gra!* oraz *Muzyczny Rok Liturgiczny*.

W roku sprawozdawczym został przeprowadzony IV Ogólnopolski Konkurs Literacki – *Muzyka jest piękna* – bajka-opowiadanie dla dzieci, organizowany przez Diecezjalny Instytut Muzyki Kościelnej w Opolu. Celem konkursu jest promocja wartościowej literacko i graficznie bajki-opowiadania dla dzieci (w wieku do 12 lat), która będzie pomocą edukacyjną w zakresie szeroko pojętego elementarza zasad muzyki.

Szczególnym dniem dla całego naszego środowiska był 5 marca 2021 r. W ramach telewizyjnej prezentacji na antenie TVP KULTURA odbyła się uroczysta gala wręczenia nagród Stowarzyszenia Wydawców Katolickich – FENIKS 2020, podczas której Diecezjalny Instytut Muzyki Kościelnej w Opolu otrzymał statuetkę w kategorii FENIKS SPECJALNY MUZYCZNY.

Z innych ważnych punktów roku sprawozdawczego wymienić należy:

- 18 maja 2021 wraz z Muzykologią Uniwersytetu Opolskiego współorganizowaliśmy VII Konferencję organoznawczą „Śląskie organy”;
- 16 czerwca 2021 r. odbył się koncert naszych wokalistek przygotowanych przez Katarzynę Piasecką;
- 17 czerwca 2020 r. rozpoczęliśmy serię egzaminów dyplomowych w naszej szkole;
- 27 czerwca 2021 r. jubileusz 25-lecia kapłaństwa i 50. rocznica urodzin świętował dyrektor DIMK;
- W dniach 9–11 sierpnia 2021 r. warsztaty na Górze św. Anny odbywał chór żeński DIMK *Opolienses Puellae Cantantes* pod kierunkiem Eweliny Szendzielorz.

Granting

W omawianym przedziale czasowym DIMK realizował zadanie publiczne pt. *Pod okiem św. Floriana w Głubczycach* w ramach promocji dorobku kulturalnego gminy w kraju i za granicą – umowa nr 13/2021 zawarta w dniu 02 marca 2021 r. z Gminą Głubczyce. Celem zadania było wydanie i promocja wartościowej pod względem literackim i graficznym bajki-opowiadania, która jest pomocą edukacyjną w zakresie przybliżania historii i dziedzictwa kulturowego gminy Głubczyce najmłodszym poprzez przybliżenie sylwetki Johanna Matthiasa Vinzenza Haasa – organmistrza prezentującego wysoce profesjonalne rzemiosło, który swoje losy związał z Głubczycami, gdzie w centrum miejscowości miał swoją siedzibę, a jego warsztat był znany na całym Śląsku i poza jego granicami, co zaowocowało licznymi opusami wybudowanych przez niego instrumentów, które po dziś dzień rozbrzmiewają w wielu świątyniach.

Działalność wydawnicza

W roku sprawozdawczym ukazał się w naszym wydawnictwie SINDRUK-DIMK szereg publikacji:

- [CD] *Mysteria fidei*, opactwo oo. Benedyktynów w Waegwan (Korea Południowa), na organach gra Stefan Baier, Opole 2020.
- [CD] Wacław Golonka gra na organach; Łambinowice, kościół parafialny pw. św. Marii Magdaleny, (seria: Organy Śląska Opolskiego, vol. 26), *Sonare Deo et populo*, Opole 2020.
- [CD] Markus Rupprecht gra na organach; Tarnów Opolski, kościół parafialny pw. św. Marcina, (seria: Organy Śląska Opolskiego, vol. 27), *Improvisationes*, Opole 2020.
- [CD] ks. G. Poźniak – *Trwania*, [różni wykonawcy], Sindruk–DIMK, Opole 2021.
- „Folia Organologica. International yearbook of organ and organ music” 3 (2020), ss. 196.
- E. SZENDZIELORZ, A. PRASAŁ (red.), *Creare et cantare*, t. 1, Opole 2020, ss. 211.
- *Śląska fermata 2: z ks. Bogdanem Kicingierem rozmawia Dominika Gorgosz*, Opole 2020, ss. 114.
- G. POŹNIAK, *Powojenne losy firmy organmistrzowskiej „Berschdorf” z Nysy*, (Opoliensis Musica Ecclesiastica 7), Opole 2020, ss. 371.

- M. ALICO, *Pod okiem świętego Floriana*, Opole 2021, ss. 20.
- E. SZENDZIELORZ (red.), *Carl Julius Adolph Hoffmann. Litaniae Lauretanae, Ave maris stella, Regina coeli*, (Opoliensis Musica Ecclesiastica 8), Opole 2021, ss. 180.

Wypada wyrazić nadzieję, że nasze serie wydawnicze w dalszym ciągu przedkładać będą polskiemu czytelnikowi wartościowe pozycje naukowe, jak również odpowiadać będą zapotrzebowaniu muzyków kościelnych na szeroko pojętą literaturę muzyczno-kościelną. Taka jest właśnie definicja programu wydawniczego DIMK, który współpracuje w tym zakresie z Zakładem Poligraficznym Sindruk (dyr. E. Kowalcze).

Z inwestycji infrastrukturalnych w roku sprawozdawczym wskazać należy fakt, iż w naszej piwnicy uruchomiona została kawiarenka dla uczniów i ich rodziców, jak również szatnia z przysłowiowego „prawdziwego zdarzenia”.

Oczywiście, to jedynie niektóre z wydarzeń. Ich liczba z pewnością mogłaby być większa, gdyby nie utrudnione warunki naszej pracy spowodowanej pandemią koronawirusa. Jednak mimo wszelkich trudności, cieszymy się z tego, że dobrostan i rozwój muzyki kościelnej Kościoła opolskiego jest przede wszystkim dziełem wspólnym. Wszyscy musimy pamiętać, że to mnogość, wielowymiarowość i suma naszych talentów oraz różnego rodzaju zaangażowania przekładają się na rozspiewany na chwałę Bożą Śląsk Opolski.

W tym miejscu zostaną przedstawione statystyki i liczby. Po egzaminach wstępnych i cyklu rekrutacyjnym liczba uczniów Diecezjalnego Instytutu Muzyki Kościelnej wynosiła 78 osób. Na kierunku *Organista* uczyło się 50 osób (I – 11 osób; II – 15 osób; III – 11 osób; IV – 9 osób; V – 4 osoby). Na podyplomowym kierunku *Organista* uczyła się 1 osoba, na kierunku *Podstawowe Kształcenie Muzyczne dla Dzieci – Ogródek Muzyczny* – 19 dzieci, w ramach *Toku Przygotowawczego* kształciło się 5 osób. W roku sprawozdawczym ponownie pracował kierunek *Wokalistyka – Piosenka Religijna*, na którym uczyło się 3 słuchaczy. W naszych zespołach śpiewaczych zaangażowanych było ok. 100 osób. Ponadto w roku sprawozdawczym prowadziliśmy Kurs Psalterzystów, na który uczęszczało 19 osób. W sumie każdego tygodnia prawie 200 osób uczestniczyło w zajęciach prowadzonych przez DIMK.

Z naszego grona pedagogicznego odeszli: mgr Anna Kubiak i mgr Maciej Lamm. Działalność dydaktyczną w naszej szkole po wielu latach zakończył również mgr Alfred Bączkowicz, który przeszedł na emeryturę. Przywitaliśmy z kolei wśród nas mgr Katarzynę Piasecką, która zainicjowała prowadzenie zajęć na kierunku *Wokalistyka*, Oliwię Kraft, która podjęła pracę w naszym biurze, oraz mgr. Łukasza Mandolę i ks. mgr. Daniela Nowaka, którzy podjęli prowa-

dzenie zajęć na kierunku *Organista*. Pracę w Biurze DIMK zakończyła mgr Marta Bury. Na urlopie macierzyńskim przebywały dwie nauczycielki: dr Gabriela Czurlok i mgr Anna Sikora. Swoje rezygnacje z funkcji Zastępców Dyrektora DIMK złożyły: dr Beata Bączkowicz, w związku z przejściem na emeryturę, oraz dr Gabriela Czurlok. Tym samym nowymi Zastępcami Dyrektora DIMK ks. bp Andrzej Czaja mianował: mgr Annę Sikorę oraz mgr Ewelinę Szendzielorz. Łącznie grono pedagogiczne w roku sprawozdawczym tworzyło 21 pracowników, a także 4 profesorów gościnnych: prof. Kathleen McIntosh, prof. Stefan Baier, prof. emeritus Saori Makino, prof. Seiji Makino. Dodatkowo w naszym Instytucie funkcjonuje Pracownia Badań Naukowych tworzona przez dr. Andrzeja Prasała, ks. dr. hab. Roberta Bernagiewicza, ks. dr. Piotra Borowiaka oraz mgr Ewelinę Szendzielorz. Ponadto za przestrzeganie przepisów prawnych przez DIMK odpowiadał mgr Mateusz Sikora, obowiązki księgowej podejmowała mgr Irena Stężala, kadrowej – mgr Ewelina Szendzielorz. Na bieżąco obecni byliśmy w mediach lokalnych i ogólnopolskich.

Na koniec proszę przyjąć moje najszczerze podziękowania za całokształt pracy i zaangażowania na polu muzyki kościelnej w diecezji opolskiej. Zarządowi DIMK i Radzie Pedagogicznej dziękuję za podejmowanie trudu edukacyjnego w naszej szkole; dziękuję za wyrozumiałość, zaangażowanie oraz wszelką pomoc i życzliwość; dziękuję za wszelką kreatywność i współpracę. Wypada mi życzyć, a jednocześnie modlitewnie prosić, by nowy rok szkolny był równie obfity w Boże błogosławieństwo dla nas wszystkich: nauczycieli, osób odpowiedzialnych i całego grona muzyków kościelnych diecezji opolskiej.